

Præsentation af kilde nr. 17

-uddrag af Bent Egaa Kristensens bog, "Historisk metode"

Kildetype: Uddrag fra historiebogen "*Historisk Metode*"¹

Afsender: Bent Egaa Kristensen, uddannet historiker og lektor i historisk metode

Datering: Bogen "*Historisk Metode*" er udgivet i 2007

Kontekst: Bogen "*Historisk Metode*" anvendes i metodeundervisningen, dvs. faget om kildekritik, på historiestudiet på Københavns Universitet. Bogen handler derfor ikke primært om slaget på Fælleden, men om kildekritik generelt.

Kommentarer til kildetypen: Historikeres tekster om fortiden kan også betragtes som kilder. De kan være kilder til historikerens egen opfattelse af, hvad der har drevet de historiske begivenheders gang. Dvs. at teksterne kan være kilder til, hvad historikeren har lagt vægt på og fundet relevant i fortiden og ikke mindst, hvad han ikke har fundet relevant.

Historikeres tekster kan selvfølgelig også bruges som kilde til fortiden, hvis vi stoler på historikerens fremstilling af fortiden. Bruger vi en historikers tekst som kilde til fortiden, skal vi huske at lave en kritisk vurdering af kildens afsender. Her skal vi ikke glemme, at selvom en historiker er faguddannet, betyder det ikke, at vedkommende ikke kan lave fejl. En historiker kan også godt have en tendens eller komme til at fremstille fortidens begivenheder på en måde, som vi ikke nødvendigvis er enige i, når vi ser det kildemateriale som han bygger sin fremstilling på. Husk derfor også at være kritisk overfor fagtekster.

Fokuspunkter til kilden

Hvordan opfatter Bent Egaa Kristensen slaget på Fælleden, og hvordan argumenterer han for sin udlægning af begivenhederne?

Alle de kilder Egaa refererer til, findes i kildekassen. Tag stilling til, om I er enige i Egaas opfattelse af slaget på Fælleden og begrund med afsæt i kilderne i kildekassen.

¹ Hans Reitzels Forlag 2007, 1. udgave, 1. oplag. Uddragene er taget fra side 172 og 206.

Undersøg hvordan Egaa gengiver og bruger Justitsministeriets skrift (kilde 12 i kildekassen). F.eks. nævner Egaa bl.a. sangen *Internationale* i sin gengivelse af Justitsministeriets skrift. Undersøg, om det er Internationale, som socialisterne synger i Justitsministeriets skrift.

Eks. *Slaget på Fælleden* som en kendsgerning

”Af og til sker det dog, at det man havde antaget for sikker viden, må forkastes. Et eksempel på dette er *Slaget på Fælleden*, som vi tidligere har været inde på. Denne begivenhed er omtalt overalt i Danmarkshistorier, leksika, aviser og populærlitteratur som en uomtvistelig kendsgerning på linje med statsomvæltningen i 1660, slaget på Rheden 1801 og Christian 4.’s død i 1648.” [....]. s. 206

”hvis *Slaget på Fælleden* virkelig havde fundet sted, skal han (Jens Engberg, red.) forklare, hvorfor Krieger i sin dagbog noterede: *Mange Mennesker ere samlede, men noget Sammenstød fandt ei Sted*. For det andet er det tidligere påvist, at den detalje, der udpeger den store gruppe, der i samlet trop trænger ind på Blegdamsfælleden som socialister, er afsyngelsen af *Internationale*, men denne oplysning stammer fra Justitsministeriets fremstilling,² der bygger på Clausens rapport, idet tilføjelsen om, at de afsynger *Internationale*, er gjort for at udpege socialisterne som ansvarlige for balladen.” [....]. s. 208-209

”Det er nærmest ironisk, at Justitsministeriets fremstilling kunne se ud til at bekræfte det billede, Pio havde tegnet af begivenhederne i sit brev til Engels³ som et regulært slag på Fælleden mellem den organiserede arbejderbevægelse og politi og militær, men som vi har set, stemmer dette ikke med, hvad der kan slutes ud fra de **mere troværdige** samtidige kilder. *Slaget på Fælleden* er en myte, som de to parter har haft en interesse i at bidrage til ud fra hver deres motiver. Billedet af en sådan konfrontation tjente for Pios vedkommende til at demonstrere over for Engels og den øvrige ledelse i Den Internationale Arbejderassociation, hvilken styrke den organisation havde, som Pio var leder for. For myndighederne tjente det som en retfærdiggørelse af de hårde domme over de tre arbejderførere.”. s. 172

² Egaa henviser til ”Kjendsgerningerne i den ved Højesterets Dom af 6te August 1873 paakjendte Justitssag mod L.A.F. Pio, P.I. Gelef og H.F.V. Brix. En aktmæssig Fremstilling”, kilde 12 i kildekassen.

³ Egaa henviser til Louis Pios brev til Friedrich Engels fra 19. august 1872, kilde 11 i kildekassen.

